

Eöfzetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

BIRKÓ
Főszerkesztőség és kiadóhivatal:
Arzaparti-utca 31. szám,
Buda. A lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek és hirdetések is
küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt ár-
jegyzék szerint számít.

Egyes példányok

kaphatók lapunk nyomdájá-
ban valamint Stark Nándor
és Schönfeld A. könyv- és
papirkereskedésében.
Kéziratok nem adatnak vissza

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
SIMA FERENCZ.
Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzek beszedésével is meg vannak bízva.

Főgimnáziumunk államosítása.

Ez a szó — nyelvtanilag véve — nem épen valami jó hangzású, de az eszme, melyet a szó kifejez, annál életrevalóbb.

A mai közgyűlésen ugyan kitértek a városatyák az eszme megvitatása elől, holott kétségkívül bírja a többség rokonszenvét. De hát a vitának egyelőre úgy sem lett volna semmi gyakorlati értéke, mivelhogy, biztos tudomásunk szerint, a közoktatási kormány mostanában a legnagyobb jóakarat mellett se volna abban a helyzetben, hogy főgimnáziumunkat állami intézetté tegye.

Előre látjuk azonban, hogy rövid idő múlva kénytelen lesz a képviselőtestület az államosítás eszméjével behatóan foglalkozni; mert ha szűkmarkuan mérik az állami segélyt — pedig hiszen a közoktatási kormány épen nem áll a „jókedvű adakozó” hírében — akkor csakugyan elviselhetlen teherként fog válnainkra neheznedni a főgimnázium fentartása.

Ebben a föltevésben mi már most időszerűnek véljük az eszmével foglalkozni, s a közérdekből nagyon kívánatosnak tartanánk, hogy az eszme a sajtóban pro et contra megvitattassék. Erre a célra készséggel nyitunk tért minden felszólalásnak.

A magunk részéről csodálatosnak tartjuk azon aggodalmakat, melyek a főgimnázium állami kezelésbe való átadása ellen itt-ott felmerültek.

Hát tulajdonképpen miért is félünk attól az államosítástól?

Talán a vallásunkat féltjük? Hiszen a főgimnázium masem felekezeti intézet; s így e tekintetben ép ott leszünk az államosítás bekövetkeztével, a hol ma vagyunk.

Avagy a nemzetiségünket féltjük? Hiszen mindnyájan magyarok vagyunk, s a magyar állam talán csak nem fog gyermekeinkből mást, mint minden izükben magyar állampolgárokat nevelni. Ha tótok, szászok, vagy oláhok volnánk, felbírnánk fogni az aggályoskodást; de így valóban nem tudjuk megérteni.

Vagy az oktatás színvonalát féltjük? Hiszen ellenmondás nélkül elismert dolog, hogy az állami tanintézetek szellemi színvonalja a legmagasabban áll, s e tekintetben velük sem a felekezeti, sem a községi tanintézetek nem versenyezhetnek.

Avagy sajnáljuk azt a befolyást elveszíteni, a melyet a főgimnázium ügyeinek intézésére, mint iskola fentartó hatóság, ez idő szerint, gyakorolunk? No bizony, ez a befolyás édes-kevés gyakorlati értékkel bír; mert leginkább csak arra szorítkozik, hogy gondoskodunk az anyagi szükségletekről, és megválasztjuk a tanári kar tagjait.

Ez a befolyás pedig — valljuk meg őszintén — sehogy sem áll arányban az évi

22—23 ezer forint áldozattal. És a város nem is azért a befolyásért hozta meg azt a rengeteg anyagi áldozatot. Hanem meghozta azért, hogy legyen a városnak és Csongrád-vármegyének egy magasabb tanintézete. Ez pedig már mosi meg van; s az egészen mellékes, hogy ez a tanintézet városi, vagy állami főgimnáziumnak neveztetik e?

Igy állván a dolog, ismételjük, nem vagyunk képesek megérteni, hogy miért perhorreszkálják némelyek a főgimnázium államosításának eszméjét.

Kérjük, nagyon kérjük az illetőket, sziveskedjenek aggodalmaikat tüzetesen megokolni; mert különben mi megmaradunk a fölvetett eszme mellett.

Megmaradunk annál inkább, mert tudjuk, hogy a még reánk váró nagy alkotások roppant áldozatokat fognak igényelni, s a város közönségére bizonyára nagy áldás lenne, ha a főgimnázium fentartására fordított kiadást részben vagy egészben más közczélok előmozdítására fordíthatná.

Sima Ferencz választói között.

Lapunk múlt számában említve volt, hogy Sima Ferencz, a tápéi kerület országgyűlési képviselője, kerületét beutazza, beszámoló beszédének megtartása végett, s hogy e körútjában f. hó 28-án Sándorfalvát látogatja meg.

Ebben az útjában lapunk felelős szerkesztője is elkísérte a képviselő-főszerkesztőt, s így módunkban van a történetekről referálni.

Minden nagyítás nélkül elmondhatjuk, hogy a sándorfalvi fogadtatás melegségben és lelkesedtségben nem volt fogyatékos. Már az algyői vasuti állomáshoz egész sora a fellobogózott és választókkal megrakott kocsiknak jött el, hogy a közszereketben álló képviselő kíséretét képezze. Otthon Sándorfalván pedig a templomtér és a mellékutcák tömve voltak néppel, mely nemcsak Sándorfalváról, hanem a szegedi tanyákról és Algyőről sereglett össze a beszámoló beszéd meghallgatására.

Az isteni tisztelet után, délelőtt 11 órakor kezdte meg beszédét a képviselő a tágas templomtérén, — és beszélt több mint két órán át lelkesen, lendületesen, s magával ragadva az egész hallgatóságot.

Gyorsírói feljegyzés hiányában — sajnálatunkra — nem közölhetjük a rögtönzött beszédet, csupán annak tartalmát ismertethetjük meg a következő rövid kivonatban;

Az egyházipolitikai reformról szólva, hangsúlyozta szónok, hogy — bár minden korszerű reformnak és minden szabadelvű eszmének rendíthetetlen híve — nem tartja szerencsés gondolatnak a kérdéses reformok ez idő szerinti fölvetését; mert eltekintve attól, hogy az eszme még nincs kellően megérve az ország közvéleményében, sokkal sürgősebb természetű alkotások várnak még megvalósításra, melyeket a kellően elő nem készített egyházipolitikai javaslatok fölött kitérő küzdelem előreláthatólag háttérbe fog szorítani. Arra pedig egyáltalában semmi szükségünk nincs, hogy ez a nemzetiségi mozgalmakkal zaklatott ország még felekezeti harcokkal is, zaklattassék; s hogy a magyarság,

melynek a nemzetiségekkel szemben szorosán összekell tartania, még felekezetek szerint is szétdaraboltassék.

A mi az eddig előterjesztett reformjavaslatokat illeti, azok közül az állami anyakönyvezést abban az alakban, a mint fogalmazva van, elfogadhatlanak tartja; mert külön hivatalokat szervezni erre a célra, legalább 2 millió forintba kerül évenként, s az az állam, melynek a néptanítók számára nincs 600 ezer forintja, nem dobhat ki 2 milliót felesleges kiadásra. Jobb volna tehát a lelkészekre bízni az anyakönyvek vezetését, kik azokat eddig is hiven és pontosan vezették.

A zsidó reczepeciót, mely a jogegyenlőség elvéből folyik, készséggel megszavazza szóló; de a vallásszabadság szabad gyakorlatáról szóló javaslatot nem tartja eléggé szabadelvűnek. A polgári házasságnak barátja, de nem tartja azt oly sürgősnek, hogy egyideig még ne nélkülözhetnénk, legalább addig, a míg a nemzetiségekkel és Béccsel végezhetünk, a mely küzdelem egész erőnköt igénybe veszi.

Attérve az általános politikai helyzetre, konstatálja szóló, hogy egyetlen kormány alatt se hanyatlottunk annyira, mint a mostani alatt. Szapárynak nem volt érzéke a nemzeti aspirációk iránt, s Béccsel szemben a szolgálalkúság legnagyobb mértékét tanusította; midőn tehát megbukott, az egész ország örömmel üdvözölte a polgárcsaládból származott Wekerle Sándort a miniszterelnöki székben, mert nemcsak nagy tehetségétől vártak sokat, hanem remélték, hogy lesz elég bátorsága és hazafisága az uralkodót a nemzet érzelmei és törekvései felől hiven tájékozni, s a fentforgó félreértéseket kiegyenlíteni. A közvélemény azonban keserűen csalódott Wekerleben; mert a polgár-miniszter még nagyobb szervilizmust tanusít elődjénél; mire nézve idézte a miniszterelnöknek a többi között a honvédszobor ügyében tett nyilatkozatát. A beszéd e része nagy hatást tett, mely egyre fokozódott, midőn a szónok az uralkodó és a nemzet között létező viszonyról beszélt, és elmondotta, hogy mily magatartást kellene követnie a király tanácsosainak, hogy az udvart a nemzet érzelmeivel összhangba hozzák.

A megyei közélet eseményeiről szólva, kiemelte ama nagy sikereket, melyeket az ellenzék kitaró küzdelme elért, s melyeknek következése előreláthatólag az egész vármegyei kormányzat tökéletes átalakulása lesz.

A hallgatóság kitörő tetszéssel fogadta e fejtegetéseket; de a lelkesedés akkor hágott tetőpontra midőn a szónok Sándorfalva helyi ügyeire tért át, és jelezte, hogy a községi kormányzatban is jelentékeny változások várhatók; de remélni lehet azt is, hogy az örgróf nagylelkűsége haszonbérés földet juttat a sándorfalviaknak, a mi ha be nem teljesednék, a vármegye megtalálja a módját annak, hogy a községi közterhek jelentékeny apasztása útján segítsen a sándorfalviak tőrhetetlen helyzetén.

Egy óra után lett vége a beszédnek, s a képviselő, a közönség által kísérvé, Topscher János községi bíró és az ellenzék vezetőjének vendégszerető házához ment; honnét délután még a 48-as körbe is ellátogatott; a hol ismét lelkes beszédek hangzottak el.

Délután 6 órakor utazott el a népszerű képviselő Sándorfalváról kíséretével együtt; magával hozván e szép napnak kedves emlékét.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 29-én rövid ülése volt a városi képviselő testületnek.

A napirenden egy pár igen fontos tárgy volt. Ilyen például a gimnáziumi bizottság javaslata az állami segély tárgyában; mely szerint javasolja a bizottság, hogy — tekintettel a közoktatási miniszter követelésére — a tanárok fizetését fejenként 200 frttal emelje föl a város, továbbá a 12-ik tanári állást rendszeresítse, az 5-öd éves korpótlékokat állapítsa meg, s a gimnáziumi épületet bővítse ki; s miután mindezeket a város anyagi erejének teljes kimerítése nélkül meg nem teheti, feliratilag kérjen a kormánytól 6000 ezer forint évi államsegélyt. Az e tárgyban benyújtandó felirat tervezetét is elkészítette a bizottság, és elfogadás végett a közgyűlés elé terjesztette. A nagy gonddal összeállított s igazán szépen megírt mű kiterjeszkedik a kérdés minden részletére, s viszonyainknak oly avatott kézzel festett hű képét adja, hogy jónak látjuk azt, a bevezető rész elhagyásával, olvasóink gyönyörködtetésére a következőkben közölni:

„Nagyméltóságod ezen itt hivatkozott rendeleteiben kifejezett kívánalmak teljesítése oly súlyos újabb anyagi áldozatok meghozatalát követeli, Szentés város közönségétől, mint az intézet fentartójától, melyet az jelenlegi vagyoni helyzetében meg nem hozhat, sőt egyáltalában nem is teljesíthet.

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy ezen kijelentésünk megokolására rámutathassunk azon terhekre, melyek ez idő szerint Szentés város közönségének vállait nyomják, — rámutathassunk azon áldozatokra, melyeket Szentés város culturalis intézményeinek létesítése és fentartása tekintetében eddig hozott és jelenben is hoz; végül rámutathassunk azon a közel multban létesített közalkotásokra, melyeket a városnak, mint a korral haladni kívánó közönségnek létesítenie kellett és azon alkotásokra is, melyeknek létesítése elől, épen az előbb jelzett okoknál fogva, már a közel jövőben ki nem térhet.

A terheket illetőleg tudomására hozzuk Nagyméltóságodnak, hogy Szentés város lakossága ez idő szerint a következő hányad szerint van k ö z s é g i a d ó v a l megterhelve: a föld adó után 76%-kal, a föld adón kívül egyéb adók után 88%-kal. Ezen kirovási kulcs szerint fizet Szentés város közönsége

községi adóba 121.926 frtot. Ezen községi adón felül van az állami adó, melybe Szentés városa 153.471 frtot fizet. A magyar állam fentartásához tehát évenként ily tekintélyes összeggel járulunk. Ezekhez járul az ármentesítési költség, mely évenként circa 44600 frtra tehető. Nem említve az egyházi adókat, nem a megyei költségek terheit, melyek mind súlyosan nehezednek a lakosság vállaira.

A kulturális intézmények között első helyen kell említenünk a város által az 1887-ik évben felállított gymnasiumot, mely az 1887-ik év szept. havától az 1891. szept. végéig mint hat osztályu, azóta pedig mint nyolcz osztályu teljes főgymnasium működik. Ezen intézet számára emeltetett Szentés városa az 1887. és 1888. évben egy teljesen új épületet, mely épület a belső felszereléssel együtt 80431 frtba került; az 1891-ik évben építettett egy a modern követelményeknek teljesen megfelelő torna csarnokot 6256 frt költséggel; 1881-ben szereztetett meg a város által a polgári leány iskola számára a jelenlegi épület, mely a szükséges átalakításokkal 10575 frt kiadást igényelt; ugyancsak a nyolczvavas években épült a város közköltéségén három teljesen új tanyai iskola, melyeknek építési költségei 12559 frtra rugnak. Ezen adatokból kiviláglik, hogy a községi pótdadóval súlyosan terhelt Szentés város rövid egy évtized alatt csak iskolai épületek emelésére 100,000 frtnál jóval nagyobb összeget fordított.

A városnak, mint községnek iskolai évi kiadásai a következők: a gymnasium fentartására 16,200 frt, a polgári leányiskolára és tanyai iskolákra 8460 frt, az iparos iskolára 1000 frt. — Ezen kívül az egyes egyházak a következő összegekkel járulnak évenként iskoláik fentartásához: a rom. cath. egyház 7690 frt; az ev. ref. egyház 16634 frt; az izr. hitközség 2000 frt, az ág. htv. egyház 535 frt. A városnak tehát mint községnek évi kiadásai iskolai célokra 25660 frtot, az egyes egyházakéi 26859 frtot tesznek. A város összes lakossága tehát iskolai célokra 52519 frttal áldozik a mely összeg az állami adó 34%-ának felel meg.

De engedje meg Nagyméltóságod, hogy egy lépéssel tovább menjünk s áttérjünk a közalkotások kimutatására. Ama közalkotások között, melyeket Szentés városa az újabb időben létesített, első helyen áll a közegészségügyre nézve annyira fontos s az 1885. és 1886-ik években furatott ártézi kut, mely-

nek előállítási költsége 43000 frt, itt kell felemlitenünk továbbá az 1887-ik évben megnyílt s a mi közlekedésünket a világgal összekötő s Szentés város tulajdonát képező helyi érdekű vasutat, melynek építési költségeihez Szentés városa 340,000 frttal járult; itt végül a város központját a vasuti pályaházzal összekötő s 80,000 frt költséggel létesített keramit utat. — És itt, Kegyelmes urunk! még meg nem állhatunk, reánk még nagy alkotások várnak, melyeknek létesítése elől ezen város közönsége immár ki nem térhet, ha csak visszaféjldni nem akar. Ilyenek egy új város háza építése, a városi kórház számára egy új s a kor követelményeinek teljesen megfelelő épület emelése s egy szegény menház létesítése. stb.

Ime, Kegyelmes urunk! csak e néhány rövid vonással oda vetett kép is, mely kedvező tanubizonyosságot tesz a város nemes törekvéséről, melylyel az előző kor mulasztásait helyre pótolni igyekszik, áldozatkészségéről, melylyel a községi élet minden jelentősebb ágánál a mutatkozó szükségletet fedezni iparkodik.

Ámde ezen kép arról is meggyőzheti Nagyméltóságodat, hogy ezen előre törekvő, az előző kornak mulasztásait pótolni igyekvő város immár a culturalis téren áldozatkészségében elment azon határig melyen tul önmagának megrontása és a többi téren a kor által követelt haladás eszméjének feladása nélkül nem mehet.

Ebből folyólag tehát azon alázatos kérésünkkel járulunk Nagyméltóságodhoz, ezen nemes város nevében és megbízásából, sziveskedjék Nagyméltóságod a szentesi községi főgymnasium részére évenként 10,000 frt államsegélyt adni

Nagyméltóságú minister ur! Kegyelmes urunk! A midőn ezen alázatos kérelmünket Nagyméltóságod elé terjesztjük, egyuttal bátorodunk annak teljesítését is reményelni. Reméljük pedig a következő okoknál fogva:

1-ör mert városunk a fentebb kitüntetett s elő adott nemes törekvése, haladni vágyása nem lehet Nagyméltóságod előtt sem közömbös dolog,

2-or mert városunk geographiai helyzeténél fogva szintén azon szerencsétlen városok közé tartozik, melyeket a Tisza árjai végpusztulással fenyegettek, s csak is óriási áldozatok árán menekültek meg, és a melyek a mai napig is felette terhes vízvédelmi

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

Egyesültek.

I.

Lent, már majdnem az oláh határ szélén, a nagy Kárpátokból mintha kiszakadt volna egy rész; áll egy külön hegyespart. A magas hegyek büszkén néznek alá s havas öszfjéjkekkel ellentétet képeznek az alattok elterülő zöld völgygel, melyből az élet látszik.

Fent a halál — alól az élet.

A csinos kis völgy, mely alig néhány száz holdnyi; az Emödy bárók tulajdona volt már réges régi idők óta.

A család pusztuló félben, a régi vagyonból már csak e kis völgyet tarthatta meg s Obrinkó is már meglehetősen le volt kötve a zaklató hitelezők által.

Emödy Ákos báró s csak tényleg s legutolsó építkezésével, midőn a völgy szélén a kastélyt építette, már annyira kiaknáztá hitelét, hogy a katasztrófa minden pénzben várható volt.

Több százezer forintot költött a kastélyra mely alsó Erdély igazi remeke. A nem messze, de már a hegyeken tul lévő faluból két ut vezetett Obrinkó völgyébe. Az egyik egy kiaknázott s dülő félben lévő bányához, mely hajdan a völgy tulajdonosainak kincsét képezte; a másik a kastélyhoz.

A kastélyhoz mindkét uton ellehetett jutni, de a bánya felőli csaknem félórai előnyt biztosított s csak azért volt járatanabb, mert az ut az omló bányája szájánál vezetett el s így veszélyes volt. A kastély magas góthstílyben épült, torugokkal; — magasan kiugró erkélyekkel. Előtte több holdas park, melynek százados fáit árnyékolta be a kastélyt, s tündérlakká varázsolták, honnan csak a boldogságöröm sugározhat ki.

Pedig nem úgy volt.

II.

Ilma baronesse mintha nem is hallaná atyja feddő szavait, tovább éneket. Az öreg Ákos báró izgatottan járt kelt a szobában, látszott arcán az izgatottság, dult vonásai nem egy álmatlan éjszakát árult el.

— De Ilma, mit akarsz tenni? ellenszegüléssel del romba döntöd boldogságod. Ha nem egyezel

bele tervembe veszve vagyunk mindnyájan. Gondold meg mit teszel, két ut áll előtted: az egyik a boldogsághoz, vagonhoz; a másik a nyomorba vezet. Derney gróf csinos szép ember, a vidék leggazdagabb magnása, a mi fő imád téged. Miért vonakodnál kezded neki nyújtani? Vagy nem bánod ha ösztyád, ki egész életét neked szentelte, most agg korában menjen kenyerét keresni két kezével? — Nem gondolsz a szegénnyel, mely egész életünkre ki hat; a gunnyal mely minden felől fogadni fog, Nem látod a szenyfoltot, mely őseink s a mi czi-merünket is fenyegeti?

Az öreg Emödy egész felhevült; homlokán ki tagadtak az erek, s reszketeg hangon mondá leányának, — Gondold meg Ilma lépésedet, én szegényünket tul nem élem.

III.

Ilma baronesse egyedül maradt boudoirjában. Atyja távozása után gondolkozott még csak mit is mondott az.

— Elkomolyodott. A pamlagra dölve átengedte magát gondolatainak, azon szép álmoknak, melyeket avval szót, kit lelke mélyéből szeretett, kinek hűségét esküdtött örökre. S most dohja el magától a boldogságot, szerelmet: vagonért, fényért? Ó legyen az áldozat? Ó mentse meg élete boldogságán, ifjuságán a czi-meret, hogy az tovább is ragyogjon?

Azután mintha önkénytelenül tette volna, oda nyult a csengetyű zsinórhoz s meghuzta. A komorna lépett be.

— Menjen atyámhoz s mondja meg neki: beleegyezem, mondá Ilma parancsolólag

Aztán ismét magára maradt. A gazdagság, fény és pompa varázsszerű álmoképei, a melyek képzeletében megjelentek, mintha helyt adtak volna annak a lépésnek, melyet most tett, midőn szíve ellenére cselekedett.

— Ragyogjon a czi-mer! Vege mindennek. Szegény Mérey nem fogja tulélni, hogy boldogságát elveszti, hogy ámitottam, s most megcsaltam. De hát ki a bűnös? Nem kötelességem-e megmenteni atyámat, ki oly odaadólag ápolt, nevelt ki oly annyira szeret?

Mig Ilma gondolataival foglalkozott, megjelent a boudoir küszöbén Mérey.

— Tudja Ilma, hogy atyja most hirdette ki eljegyzését Derneyvel? Beleegyezésével történt?

— Tudom és beleegyezésemmel történt. Kénytelen voltam vele.

— S szereti Derneyt?

— Nem. Gyűlölöm. Téged szeretlek Elemér s nem fogok szeretni soha senkit.

— Miért egyeztél még is bele, miért adtad kezded, ifjuságodat oda? Hogy boldogságod árán juss a fényhez, vagonhoz.

Ilma nem tudott felelelni Méreynek, nyakába borult, s csókolta. Mérey feledve mindent, szoritotta magához Ilmát ki boldogtalanná tette őt örökre.

— Hagyj el Elemér, mert jönnek, mondá Ilma s hirtelen az ablak felé fordulva igyekezett könnyeit eltakarni; míg Mérey szóltanul állt egyideig a boudoir közepén.

— Elemér, most nem beszélhetünk Jöjj el egy óra mulva, a park hátsó ajtaján; a kis mogyorófa lugas alatt várlak.

— Ott leszek. Isten veled. Mérey izgatottan hagyta el Ilmát.

IV.

Már egész esteledett midőn Ilma kiosont szobájából s a parkba ment a kijelölt helyre, hol Mérey már várta.

Ilma elmondott mindent s belátták, hogy hiába; mást nem tehetnek. Felidéztek a multat; titkos találkáikat, melyen a jövő boldogságát szőtték, de melyet a sors most szétrombol, szétzúzva mindkettőjük vágyát . . . szerelmét.

Soká soká beszélgettek. Mérey átkarolva tartotta szerelmét, kit el kell vesztenie; kinek birhatásáért pedig odaadná életét. Ilma remegve a jövőtől; ittasan a jelen boldogságától fonta karjait Elemér nyaka köré, s csókolta arcát a szeretett férfinak, kit a czi-mer fényéért taszít el magától.

S néhány röpké pillanat alatt átélvezték a mult összes örömeit; ajkuk csókba forrt össze, kezeik egymás kezébe remegtek s mig Elemér ajka suttogott boldogságról . . . egyesülésről a tulvilágon, Ilma csokolva hallgatta őt.

— Haljunk meg Ilma! mondá Elemér. Azután ismét suttogtak s csak a csók zaja verte fel a park siri csendjét, melyre a fülemüle bus éneke felelt.

.

V.

Az a tenyérrnyi sötét folt az ég nyugati részén nőni kezdett.

költségek viselése mellett biztosíthatják csak megmaradásukat. Mint ilyen, méltán számíthat Nagyméltóságod részvételére s jóakaratu támogatására

3-or mert Csongrádvármegyének ezen egyetlen egy magasabb tanintézete van. Másutt egy város területén is több középiskola van elhelyezve, nekünk az egész vármegye területére csak is ezen egyetlenegy jutott, melyet e vármegyének sokszorosán megterhelt székhelye. Szentest tart fen, nagy áldozatokkal. Hiszen ethnografiai tekintetben Csongrádvármegye az országnak legmagyarabb vármegyéje, és a midőn Nagyméltóságod Szentest segíti kulturális feladatának teljesítésében, egyuttal a legmagyarabb vármegyének culturalis ügyét segíti el.

4-er mert az az ügy, melynek érdekében mi Nagyméltóságodnál ez alkalommal kérelmezünk, nem is e város speciális, hanem az összes magyarság érdeke, mert hogy e hazában a magyar elem, ne csak számánál, ne csak vagyonánál, hanem intellektualis erejénél fogva is praeponderáljon a többi elemek felett, hogy képzettség tekintetében is első helyen álljon e hazában, ez első rangú állami érdek, ez az összes magyarságnak mint államalkotó és államfentartó elemnek, semmi ürügy alatt el nem odázható és semmi más tekintetek miatt fel nem adható érdeke és joga. Ezt Nagyméltóságod épen oly jól tudja mint mi, és azért reméljük, hogy mint a magyar alföld egyik népes városa kérelmének, kérelmünknek elintézésénél a magyarság érdekeit figyelmen kívül hagyni nem fogja.*

E szép felirat felolvasása után élénk éljenzésbe tört ki a közgyűlés, s midőn Balogh János azt elfogadásra ajánlotta, inktványát általános helyesléssel fogadták. Nem ez történt azonban ugyancsak Balogh Jánosnak ama további indítványával, hogy a 12-ik tanári állást töltsük ugyan be, de a miniszter többi kívánásának teljesítését attól tegyük függővé, ha megadja a miniszter a kért hat ezer forint államsegélyt. A felirat átnyújtására egy küldöttséget kíván kiküldeni, a mely szóbelileg is informálja a minisztert.

Sima Ferencz az indítvány ellen nyilatkozott, kifejtve, hogy ha betöltjük a 12-ik tanári állást, a miniszternél nehezebb kieszközölni az államségélyt. Ő ugyan megfontolandónak tartaná a gimnázium államosításának eszméjét is; de miután tudja, hogy némelyek e részben aggodalmakat táplálnak, a kérdés kellő megérlelése előtt nem kíván e részben döntő

A kastély verandáján ámbár még kora reggel volt, szokatlan élénkség uralkodott, ami azonban ma nem tűnt fel senkinek, mert az egész környék tudta, hogy az Emődy báróknál ma nagy lakodalom lesz. Mindenki tudta, hogy a gazdag Derney gróf esküszik örök hűséget Emődy Ilma baronesznek.

Az a növekvő kis folt az égen oly bolond alakká hajlott hol ide, hol oda.

Leontin grófné, Ilma nagynénje, éppen akkor tekintett oda, midőn sötét fekete keresztte tömörült a kis felhő. Nem is hagyta szó nélkül. Meghuzta a völegény nagybátyja kabátját, a ki legközelebb állt hozzá s a fülébe sugta:

— Nézze csak báró, milyen furesa annak a felhőnek az alakja. Rosz jel . . . roszt jel.

Hugó báró nevetni kezdett. s apró szellemes megjegyzésekkel ingerelte Leontin grófnét. s azután hogy ne üldözze tovább a felhővel, csipősen jegyezte meg:

— Edes grófné, nekünk öregeknek már csak két gyengénk van: a köszvény és a babona.

— De báró?

A báró ki már unni kezdte e jelentőségteljes ómen fejtegetését, tovább ment, s beszélgetni kezdett Derneyvel kinek arca sugárzott az örömtől.

Mintegy tíz óra lehetett már, midőn jelentette a komorna, hogy Ilma baronesse kész menyasszonyi öltözékével.

A kocsi előrobogtak.

A permetező eső, a keletkező szél vihart jósolt. A menyasszony, ki lesütött szemekkel állt völegénye oldala mellett, félve pillantott fel néha, mintha keresne valakit.

— Mégsem indulunk; szólt Hugó báró az öreg Emődyhez kinek arcáról a nyugodt meglepődés sugárzott elő.

— Rögtön indulunk, csak Méreyt várjuk, neki ígertem, hogy az ő kocsiján megy Ilma esküvőre.

Ki az a Mérey? kérde kíváncsian Leontin grófné. — Vagyonos földbirtokos, szomszédom, Erdély legkitünőbb kocsisa. Nincs féktelen csikó, melyet ha először fognak is kocsiba, ne biztos kézzel hajtana. Igen híres kitünő lovairól.

Végre látszott a messze uton a koci. Mérey maga hajtotta négy legféktelenebb, legszebb lovát. A két első, a Vezuv és Vulkan öleket ugorva rohant, ha gazdája neki eresztette a gyeplőt, villámként röpítve tova a köonyü kocsi.

elhatározást provokálni. A maga részéről reményli, hogy ha egyelőre az államosításra nem is, de a segély megadásra hajlandó lesz a miniszter, mivel e tárgyban már beszélt, s a ki előzékenységgel fogadta a város ezen jogos kívánását. Indítványozza tehát, hogy egyelőre a miniszternek egyetlen követelését, és így a 12-ik tanári állás rendszeresítését se teljesítsük, hanem a feliratban — melyet ő is készséggel elfogad — hangsúlyozzuk, hogy a szóbanforgó követeléseknek csak úgy képes és hajlandó a város eleget tenni, ha a kormány legalább 10 ezer forint állami szubvencziót ad. A Balogh indítványának azon részét, hogy a feliratot küldöttség nyújtsa át, a magáévá tette.

E közhelyességgel fogadott indítványhoz az egyértelműség kedvéért Balogh János is hozzájárult. Hasonlóan cselekedett Szeder János, a ki különben a Balogh indítványát helyesebbnek tartotta volna. Udvardi Sándor a Sima indítványát pártolta; de ő kiemelni szeretné a feliratban, hogy a 10 ezer forint segélyt csak addig kívánjuk igénybe venni, a mig az állam egészen átveszi a gimnáziumot. Ellenben Filó János egész terjedelmében és minden hozzátoldás nélkül járult a Sima Indítványához.

S ma Ferencz indítványával szemben más indítvány nem lévén, azt a polgármester egyhangulag elfogadottnak jelentette ki. A felirat átnyújtását Balogh János elnöklete alatt kiküldött, és Sima Ferencz s Kiss Zsigmond képviselőköl álló küldöttség fogja teljesíteni.

Az óvodák és gyermekmenhelyek felállítása iránt — rövid vita után — az iskolaszék meghallgatása határozottat el.

A vízügyi bizottság megalakítása kerülvén sorra, elhatározottat, hogy e bizottság 15 választott tagból álljon; ugy azonban, hogy a bizottság elnökének joga lesz minden ülésbe a városi mérnököt, vagy bármelyik városi tisztviselőt meghívni; a kik a bizottságban üléssel és szavazattal bírnak. A bizottság tagjaiul egyhangulag megválasztottak: elnöknek Sima Ferencz, helyettes elnöknek Temesváry Antal, tagoknak Szeder János, Balogh János, Udvardi Sándor, Sarkadi Nagy Ferencz, Bálint József, Kanász Nagy Sándor, Kálmán István, Kálmán Mihály, Szánthó Dániel, Kanász Nagy Imre, Józsa Sándor, Józsa György, Tóth Kálmán.

Fodor Csák János kőműves-segéd, s a budapesti ipariskola hallgatója, tanulmányainak folytatása cél-

Csakhamar ott állott a veranda lépcsőjénél. Ilma és Elemér tekintete egy percze találkozott. Megértették egymást.

Néhány pe. cz alatt az egész násznép utban volt a falu felé. Mérey mintha kitenni akart volna magáért egy hajtotta a lcvakat.

Egy két pillanat s ott állottak az oltár lépcsőjénél.

VI.

Ez alatt odakint zugott a vihar, esett az eső mintha öntötték volna.

A hazafelé induló új pár ott állott sokáig a templom ajtajában várva, hogy talán szünni fog a vihar.

De hiába. Mintha össze beszéltek volna az elemek. A nyugtalanokodó násznép végre elhatározta, hogy megindulnak.

A négy szilaj mén prűskölve ragadta tova a kocsit visszafelé a völgybe vezető uton.

Az eső csak úgy szakadt, tombolt a vihar s a cikázó villámokat hosszas menydörgés követte . . .

Mérey volt a kocsi vezetője. Biztos kézzel vezette a lovak gyeplőjét, s a bánya mellett elvezető rövidebb utat választotta. Amint a bánya szájához közeledtek, már látszott a víztömeg, mely sebes zuhogással igyekezett megtölteni a bányát.

Mérey visszatekintett a kocsiiban ülő párra; tekintete újból találkozott Ilma tekintetével, ki mintha bátorítani akarta volna Elemért még oda is szólt: — Sebesebben hajtson, mert agyonázunk!

Mérey közé csapott a lovaknak, hátratekintett mégegyszer s megrántotta a gyeplő balszárát. Vezuv és Vulkan öleket ugorva ruhantak előre, de már nem az uton, hanem letérve egyenesen a banya szájára felé. Mikor ezután egész közel ért hozzá meg egyet rántott a gyeplőn, s eldobva azt, hagyta vágatni a négy szilaj mént.

Néhány pillanat s eltűnt a koci. Ölébe fogadta a kárhuzatos mélység, a hol eltemette őket a víz; iszap.

Mire a többiek oda értek, már nem láttak semmi mást, mint azt a kis felhőt, mely újból keresztte alakulva, mintha a banya felett állott volna . . .

— Ugye mondtam, szólt Leontin grófné.

Hoffer Géza.

jából némi segélyt kért. A képviselőtestület — hosszas vita után — folyamodónak havonként 5 frt segélyt szavazott meg a téli tanfolyam tartamára.

Marázi József hivatalosolga kegydíjaztatás iránt beadott kérvénye a tanácsaak lett kiadva, hogy folya-modót, belátása szerint állandó segélyben részesítse.

Juhász Mariska köszönő irata, valamint az al-jegyzői hivatal átadásáról szóló jelentés tudomásul vétetett.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Helyi és vegyes hírek.

— **Lapunk legközelebbi száma** — az Urnapra való tekintetből péntek helyett csütörtökön fog megjelenni.

— **Személyi hír.** Lapunk főszerkesztője, Sima Ferencz országgyűlési képviselő — mint már jelez-tük — Urnapkor, vagyis csütörtökön Horgoson fog megjelenni, hogy ott, választói előtt beszámoló be-szédét megtartsa.

— **A Szentesi Lap sajtópöre.** A felelős szerkesztőnk ellen a vármegye részéről indított, és Szegeden f. hó 5-én tárgyalandó sajtóper tárgyalá-sára a bíróság már berendelte a tanukat. A védelmet — ha csak akadályozva nem lesz — a h neves védő, Komjáthy Béla országgyűlési képviselő fogja vezetni. Mint halljuk, a per tárgyalására a vidékről is sokan fognak bemenni.

— **Uj község.** Csongrádvármegye községeinek száma szaporodik egy nagyközséggel. A belügymi-niszter ugyanis jóváhagyta az eddig Mindszent köz-ség kötelékében állott Tömörkénynek önálló községgé szervezését; s a vármegye már intézkedett is, hogy Tömörhény község hatósági működését a jövő évi január 1-én megkezdje. Az új község valószínűleg a csongrádi szolgabírói járásba fog átkebelezettni.

— **Hymen.** Bese Lajos f. évi junius 1-én d. u. 4 órakor tartja a helybeli ref. templomban esküvőjét Fekete Teruskával, Fekete Ferencz szere-tetre méltó leányával. Szerencsét kívánunk szép fri-gyűkhöz. — Zeisler Farkas kereskedő pedig ma tartja egybekelési ünnepélyét Rózner Dávid leányá-val, Rózner Gizella kisasszonnyal.

— **A szintársulat** — mint biztos forrásból értesülünk — ma délelőtt, a gőzhajóval megérkezik. Az első előadás valószínűleg szerdán, esetleg pedig csütörtökön lesz; s az első esetben a „Lemondás,” a második esetben pedig a „Próbaházasság” kerül színre. Különösen felhívjuk a bemutató előadásra a színpártoló közönség figyelmét.

— **Mükedvelői előadás.** A „szentesi paros ifjak önképző köre” junius hó 1-én csütörtökön. (Urnapján) közkívánatra — mivel színészeink nem érkeztek meg — mükedvelői előadását újból meg-tartja. Helyárak: számozott ülőhely 60 kr. ülőhely 50 kr. állóhely 30 kr. Jegyek kaphatók a rendezőség tagjainál, Koncz Antal egyl. pénztárnok urnál, és az ipartestületi helyiségben. Részünkről kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy — miután a szintársulat ma megérkezik, s előadásait nyomban megkezdí — nem tartjuk szerencsés gondolatnak ezt a vállalkozást.

— **Lopás.** Özv. Sarkadi Nagy Mihályné urnót, a mig szüleinek látogatására Kunsztrmártonban járt, meglopta a cselédje, Fábian Tóth Mari, néminemű buzát es bort csempészvén el az édes apja Fábian Nagy Bálint házához. A derék konyhahölgy eleintén konokul tagadott mindent, de mikor már az apja is ellene tanuskodott, töredelmes vallomást tett; s most a bíróság börtönében hűsöl.

— **Furfangos vendéglős.** Z. vendéglős eddig úgy volt ismeretes, mint találékony és ügyes üzletember. Ujabban kisült felőle, hogy a cinizmus-nak is nem kis adagja felett rendelkezik.

Ismerősei ugyanis rájöttek, hogy amikor fogya-tékán lévő borát bizonyos mennyiségű viz hozzá-adásával szokta megsaporítani, üzletét egy delu-tánra elzárta s ajtajára ezt írta ki:

Keresztelő miatt az üzlet zárva van.

— **Az Assecurazioni Generali tüz-, szá-llitmány- és üvegbiztosításokat, valamint jégbiztosi-tásokat a Magy. jég- és viszonzbiztosító részv. tár-saság és baleset elleni biztosításokat az Első osztr. ált. baleset elleni biztosító társulat részére a leg-szolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöl.**

Szerkesztői üzenet.

Dr. G. Czikke mai számunkra már későn érkezett. Legközelebb azonban hozni fogjuk.

Minden ujságolvasónak nélkülözhetlen!

A legújabb teljes magyar LEXIKON

Az Athenaeum KÉZI LEXIKONA

A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra.

Szakírók közreműködésével szerkeszti

Két kötet

Dr. Acsády Ignác,
a magy. tud. akad. lev. tagja.

Két kötet

Kilenczvenhat térképpel, színes és fekete műlappal és táblázattal.

Ára füzve 12 frt. — Két diszes és erős félbörkötésben 16 frt.

A Kézi Lexikon

beosztása s iránya teljesen a magyar közönség szükségletéhez van mérve.

A Kézi Lexikon Helységnévtárt, írók névtárát stb. teljesen pótol.

A Kézi Lexikon

a német Conversations-Lexikonoknak nélkülözhetlen magyar kiegészítését képezi.

A Kézi Lexikon

3840 hasáb szöveget, 32 térképet, 16 színes mellékletet, 34 kétoldalu fekete képtáblát és 14 táblázatot tartalmaz.

A Kézi Lexikon minden hazai könyvkereskedésben kapható.

A Kézi Lexikont

Stark Nándor könyvkereskedése 1 frtos havi részletre is szállítja.

Megtekinthető Stark Nándor könyv-, papír- és zeneműkereskedésében a Kass-kávéházzal szemben.

Eladó bor.

Bennár János kunszentmártoni lakosnak a cukrosi hegyen levő szőlőjében nagy mennyiségű fehér, siller és vörös bor van kisebb-nagyobb részletekben eladó. Értekezni lehet a harmadik kapunál, vasár- és ünnepnapokon pedig Kunszentmárton I. tized 123. sz. házábanál.

FA ELADAS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy igen szép és jó minőségű I. rendű bükfám érkezett, a mit igen jó méter ölben összerakva, úgy nállam az üzletben mint a tiszaparton Molnár Mihály csőszömnél 13 frtért ölenként valamint hazaszállítva 14 ft. 40. szolgálók. Ajánlom továbbá lengyel deszkáimat 25°/₁₀₀ olcsóbban mint itteni árak továbbá úgy épületfa és zsindejeimet igen jutányos árban.

Továbbá elfogadok kölest őrlésre 1 frtért mm., ugyszintén szolgálók szép kásával I. r. 9.50 mm., II. rendű 8.50 mm., valamint 5—20 literenkint is kapható.

Ugyszintén nagynyomás 20-szám alatt lévő koresma helyiségem fél udvarral istállóval és jégveremmel azonnal hasznobérbe kiadó, a miről is lakásomon értekezhetni.

kiváló ti ztelettel,

Veill Salamon,

fakereskedő.

2 3

Arlejtési hirdetmény.

A városi közkórház s melléképületének fellépítésénél szükséges kőmives, ács, asztalos és bádigos munkák készítéseire ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik, mely árlejtés **f. évi junius hó 1-ső napján** a város mérnöki hivatalban reggeli 8 órakor fog megtartatni

Tartoznak vállalkozók az árlejtési feltételek 1-ső pontjában megszabott bántpénzt az árlejtés megkezdésekor a küldöttség kezéhez lefizetni.

Az építkezésre vonatkozó terv, költségvetés és árlejtési feltételek a város mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Abaffy Zsigmond,
városi mérnök.

Hasznobérbe adatik

Nagyméltóságú gróf Károlyi Alajos örökösai mágocsi uradalmához tartozó Szegvár község határában fekvő **száraz ráta** 618. 1100 n. sz, öles hold kiterjedésű birtoka, árverés útján 10 egymás után következő évre. Az árverés, holdankint 1 frtnyi bántpénz lefizetése mellett a mágocsi uradalmi központi irodában **f. évi junius hó 25-én** reggel 9 órakor fog megtartatni. Föltételek ugyanott megtudhatók.

Cs. Mágocs 1893. májns havában.

Az uradalmi intézőség.

Értesítés.

Alólirott mint gyári megbízott igen ajánlom külső gazdaságok, különösen városi udvarok és kertek kerítéséhez, a drót szövetkerítést és a tuskés acél sodronyt. A drót szövet négyszög méterje 45 50 60 kr. a tuskés sodrony hossz mtrenként 5—6 kr.

Sírkertéseknek a rámas sodronyt diszes vasoszlopokkal melyből egy közönséges sírkertítés 40—50 frtba kerül csak, igen ajánlom, és tetszés szerinti méretekben rendelhetem meg. Szentés 1893 april hó.

Tisztelettel

Szánthó János,

ügynök.

5V5

Olcsó butor-árjegyzék!

GOLDBERGER ADOLF

Szentesen
Kossuth-utca.

BUTOR GYÁRI RAKTÁRA

Pollák örökösök házában.
A görög templom átellenében lévő

BUTORTERMIÉT

ajánljuk a mélyen tisztelt fő és urrendek és a n. é. közönségnek, a kik butort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, ezen nagyszerűen berendezett butorgyári telepet meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt felülmúló olcsó árak mellett szilárdgyártmányt, korszerű izléses kivitelben csakis ezen **Szentesen ilyenmü egyedül létező butortermekben** szerezhetnek; jelszava: **csékely hasznót és nagy forgalmat**, megteremteni e vidéken.

Elsőrendű szakiparosok közreműködésükkel csakis kitünő asztalos- és kárpitos butor, ugy a legegyszerűbb neműek polgári háztartásnak valamint fantasie- és diszbutor a fő- és őrí rendek részére, minden most divatozó fanemekben és a legújabb alakban, salon garnitúrák, különféle szövetekkel diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző árak mellett található készletben, hogy itt vásárlásait mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére szerezheti be. **Kárpitos műhelyemben egy jó fiu tanonczul felvétetik.** 9—100

Hálószoba	Hálószoba	Hálószoba	Hálószoba	i bédő	Ebédő
2 szekr. 2 ágy 2 éjjeli szekrény 1 mosdó 2 ajtós 1 tükör 100 frt	2 szekrény 2 ágy 1 éjjeli szekrény márványtal. 1 mosdó 1 tükör 240 frt	2 szekrény 2 ágy 2 éjjeli szekrény 1 mosdó 1 tükör márvány. 270 frt	2 szekrény 2 ágy 2 éjjeli szekr. 1 mosdó 1 tükör 340 frt	1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 6 szék 140 frt	1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 6 szék 180 frt
Ebédő	Szalon	Szalon	Szalon	roda	Párnázott butorok
1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 6 szék 270 frt	1 pamlag 6 zsöllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 230 frt	1 pamlag 6 zsöllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 220 frt	1 pamlag 6 söllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 275 frt	1 íróasztal 1 zsöllye 1 ottomán 1 könyvtálya 100 frt	1 magas szőnyeg diván 1 ottomán bourette 1 diván bourette 1 nyugágy bourette 1 garnitúra crepp 60 30 24 100